

RESOLUCIÓ del procediment de tutela de drets núm. PT 4/2018, instat contra l'Il·lustre Col·legi d'Advocats de Mataró**Antecedents**

1.- En data 22/01/2018 va tenir entrada a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, per remissió de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades, un escrit del Sr. (...) (en endavant, la persona reclamant), pel qual formulava una reclamació per la presumpta desatenció del dret d'accés a les seves dades de caràcter personal, que havia exercit prèviament davant l'Il·lustre Col·legi d'Advocats de Mataró (en endavant, CAM). La persona reclamant aportava diversa documentació relativa a l'exercici d'aquest dret.

2.- D'acord amb l'article 117 del Reial decret 1720/2007, de 21 de desembre, pel qual s'aprova el Reglament de desplegament de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal (en endavant, RLOPD i LOPD, respectivament), per mitjà d'ofici de data 30/01/2018 es va donar trasllat de la reclamació al CAM per tal que en el termini de 15 dies formulés les al·legacions que estimés pertinents.

3.- El CAM va formular al·legacions mitjançant escrit de data 08/02/2018, en el qual exposava, en síntesi, el següent:

*“ **Primera.-** En data 20/09/2017 va tenir entrada en aquest Col·legi escrit del lletrat Sr. (...) sol·licitant obtenir la confirmació de si s'estaven tractant en aquest Col·legi les seves dades personals i professionals així com sol·licitava també l'accés a totes les dades existents en els fitxers d'aquest Col·legi en els quals existís implicació directa o indirecta amb l'interessat (DOC.1).*

***Segona.-** En data 11/10/2017 per correu certificat amb acusament de rebuda (17/10/2017) se li va donar contesta en relació al tractament que, per part d'aquest Col·legi, se'n feia de les dades personals del Sr. (...) i en resposta al requeriment que ens feia, d'acord amb l'article 28.b) del RD 1720/2007, de 21 de desembre, perquè se li fes entrega de tots els documents de què disposem aquest Col·legi en els diferents expedients, aquest Col·legi li va oferir la possibilitat de visualitzar els expedients en seu col·legial i, en cas que tot i així li interessés, el testimoni material d'aquests documents, se l'informava que hauria d'assumir les despeses atès el considerable volum de la documentació existent en els nostres arxius. Tot això conforme amb l'article 28.3 del RD referit anteriorment (DOC.2).*

***Tercera.-** En data 31/10/2017 té novament entrada en aquest Col·legi escrit del lletrat Sr. (...) sol·licitant que el Col·legi practiqui l'accés sol·licitat en el seu escrit de 20/09/2017 i que se li faciliti el pressupost del cost al qual al·ludíem en el nostre escrit de 11/10/2017.*

*En el mateix escrit ens requereix perquè se li faci entrega en la direcció postal o **direcció electrònica** consignada en el seu escrit, en suport susceptible de ser arxivat o reproduït, tota la documentació existent en els arxius d'aquest Col·legi en relació a la seva persona (DOC. 3).*

***Quarta.-** en data 13/11/2017 a les 13:51 h s'envia mail a l'adreça electrònica consignada per ell (...) (...) en el qual se l'informa que en un proper mail enviat a través de WE TRANSFER se li enviarà el testimoni dels documents sol·licitats, als quals*

Carrer Rosselló, 214, Esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

podrà accedir a través d'una contrasenya que se li facilitarà, amb la finalitat de preservar la protecció de les dades de la documentació enviada.

En el mateix mail se l'informa que el testimoniatge ha suposat un cost de 30 € el qual podrà fer efectiu a través del sistema de pagament que li sigui més idoni (DOC. 4).

Cinquena.- *S'adjunta report (en anglès) conforme la transmissió de l'anterior missatge ha estat completada (DOC. 5).*

Sisena.- *D'acord amb el que se li indicava en l'anterior mail, a les 14:13 h se li fa entrega, mitjançant l'aplicació WE TRANSFER, dels arxius sol·licitats on se li indica l'enllaç per efectuar la descàrrega i se li informa que una vegada el rebi esperem la seva contesta per facilitar-li la contrasenya (DOC. 6).*

Setena.- *En la mateixa data, mitjançant certificat de la secretària de la Junta de govern del Col·legi i amb el Vistiplau de l'Il·lm. Sr. Degà es deixa constància dins l'expedient de l'entrega via mail a l'adreça electrònica (...) (...) del testimoni en suport digital dels expedients que s'hi relacionen.*

Vuitena.- *Després dels enviaments als quals fem referència en les al·legacions quarta i sisena del present escrit, no s'ha rebut cap comunicació posterior del Sr. (...).*"

Fonaments de Dret

1.- És competent per resoldre aquest procediment la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, d'acord amb els articles 5.b) i 8.2.b) de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.

2.- La present resolució s'ha de resoldre conforme el previst a la LOPD i el RLOPD, al ser aquestes les normes aplicables al moment en què s'havia exercit el dret d'accés que aquí és objecte de reclamació. L'article 15 de la LOPD, en relació amb el dret d'accés, determina el següent:

"1. L'interessat té dret a sol·licitar i obtenir gratuïtament informació de les seves dades de caràcter personal sotmeses a tractament, l'origen de les dades i les comunicacions efectuades o que es prevegin fer.

2. La informació es pot obtenir mitjançant la mera consulta de les dades per mitjà de la visualització, o la indicació de les dades que són objecte de tractament mitjançant escrit, còpia, telecòpia o fotocòpia, certificada o no, en forma llegible i intel·ligible, sense utilitzar claus o codis que requereixin l'ús de dispositius mecànics específics.

3. El dret d'accés a què es refereix aquest article només pot ser exercit a intervals no inferiors a dotze mesos, llevat que l'interessat acrediti un interès legítim a aquest efecte, cas en què el poden exercir abans."

Per la seva banda, l'article 27 del RLOPD, en el seu apartat primer i segon disposa el següent respecte al dret d'accés:

"1. El dret d'accés és el dret de l'afectat a obtenir informació sobre si les seves pròpies dades de caràcter personal estan sent objecte de tractament, la finalitat del tractament que, si s'escau, s'estigui realitzant, així com la informació disponible sobre l'origen de les dades esmentades i les comunicacions realitzades o previstes d'aquestes dades.

2. En virtut del dret d'accés, l'afectat pot obtenir del responsable del tractament informació relativa a dades concretes, a dades incloses en un determinat fitxer, o a totes les seves dades sotmeses a tractament.

Carrer Rosselló, 214, Esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

No obstant això, quan raons de complexitat especial ho justifiquin, el responsable del fitxer pot sol·licitar de l'afectat que especifiqui els fitxers respecte dels quals vulgui exercir el dret d'accés, i a aquest efecte li ha de facilitar una relació de tots els fitxers.”

Així mateix, també sobre el dret d'accés, l'article 29 del RLOPD estableix el següent:
“1. El responsable del fitxer ha de resoldre sobre la sol·licitud d'accés en el termini màxim d'un mes a comptar de la recepció de la sol·licitud. Transcorregut el termini sense que de forma expressa es respongui a la petició d'accés, l'interessat pot interposar la reclamació que preveu l'article 18 de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre.

En cas que no disposi de dades de caràcter personal dels afectats, igualment els ho ha de comunicar en el mateix termini.

2. Si la sol·licitud és estimada i el responsable no acompanya la seva comunicació amb la informació a què es refereix l'article 27.1, l'accés s'ha de fer efectiu durant els deu dies següents a la comunicació esmentada.

3. La informació que es proporcioni, sigui quin sigui el suport en què es faciliti, s'ha de donar de manera llegible i intel·ligible, sense que es facin servir claus o codis que requereixin l'ús de dispositius mecànics específics.

La informació ha d'incloure totes les dades de base de l'afectat, les resultants de qualsevol elaboració o procés informàtic, així com la informació disponible sobre l'origen de les dades, els cessionaris de les dades i l'especificació dels concrets usos i finalitats per als quals es van emmagatzemar les dades.”

A l'últim, l'article 18 de la LOPD, referent a la tutela dels drets d'accés, rectificació, oposició i cancel·lació, estableix en els seus apartats 1 i 2 el següent:

“1. Les actuacions contràries al que disposa aquesta Llei poden ser objecte de reclamació pels interessats davant l'Agència de Protecció de Dades, en la forma que es determini per reglament.

2. L'interessat al qual es denegui, totalment o parcialment, l'exercici dels drets d'oposició, accés, rectificació o cancel·lació, ho pot posar en coneixement de l'Agència de Protecció de Dades o, si s'escau, de l'organisme competent de cada comunitat autònoma, que s'ha d'assegurar de la procedència o improcedència de la denegació.”

En consonància amb l'anterior, l'article 16.1 de la Llei 32/2010, disposa:

“1. Les persones interessades a les quals es denegui, en part o totalment, l'exercici dels drets d'accés, de rectificació, de cancel·lació o d'oposició, o que puguin entendre desestimada llur sol·licitud pel fet de no haver estat resolta dins el termini establert, poden presentar una reclamació davant l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.”

3.- Exposat el marc normatiu aplicable, a continuació escau analitzar el fons de la reclamació, és a dir, si l'actuació del CAM s'ha ajustat als preceptes transcrits al fonament de dret anterior.

Com a punt de partida cal tenir en compte que els articles 15 de la LOPD i 27.1 del RLOPD configuren el dret d'accés com el dret de l'afectat a obtenir informació sobre

Carrer Rosselló, 214, Esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

les seves pròpies dades personals que estan sent objecte de tractament i, si s'escau, sobre la finalitat del tractament, així com la informació disponible sobre l'origen de les dades esmentades i les comunicacions realitzades o previstes.

El dret d'accés és un dret personalíssim, i constitueix una de les facultats essencials que integren el dret fonamental a la protecció de dades de caràcter personal. Tal com ja s'ha avançat, mitjançant el dret d'accés el titular de les dades pot conèixer quines dades sobre la seva persona són objecte de tractament. A més, aquest dret podria ser la base de l'exercici d'altres drets, com ara els de cancel·lació, rectificació o oposició.

És per això que les limitacions a aquest dret d'accés han de ser les mínimes atès que mitjançant el seu exercici es garanteix l'efectivitat del dret fonamental a la protecció de dades de caràcter personal.

Consta acreditat al procediment que el CAM va resoldre en sentit estimatori, a través d'escrit d'11/10/2017, la sol·licitud d'accés formulada per la persona reclamant per mitjà d'escrit de 20/09/2017.

Pel que fa al contingut de l'escrit de resposta del CAM cal posar de manifest que part de la informació que l'ara reclamant va sol·licitar al CAM, i aquest va facilitar-li, és la continguda als articles 13 i 14 del Reglament (UE) 2016/679 del Parlament i del Consell, de 27 d'abril de 2016, relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes (en endavant, RGPD), seguint el que havia indicat la persona aquí reclamant a l'encapçalament de la seva sol·licitud d'accés. Doncs bé, al respecte d'aquestes dades previstes als art. 13 i 14 del RGPD quan regula el dret d'informació, escau aclarir que al moment de formular-se la sol·licitud d'accés i la posterior reclamació, el RGPD encara no era aplicable. En qualsevol cas, no es pot més que valorar positivament que el CAM hagués facilitat inclús més informació que l'exigida per l'art. 15 de la LOPD, que era la norma aplicable al moment en què es va fer efectiu el dret d'accés.

En concret, pel que fa a la informació assenyalada als art. 15.1 LOPD i 27.1 RLOPD, al punt 1r de l'escrit de resposta del CAM figuren les dades identificatives de l'ara reclamant, a banda del que s'assenyala al final de l'escrit, sobre el qual es farà referència més endavant. En el punt 5è del mateix escrit se l'informa sobre les comunicacions efectuades, i igualment s'informa sobre aquest extrem al final de l'escrit. En el punt 7è s'informa sobre l'origen de les dades que no s'havien obtingut de la mateixa persona interessada, és a dir, aquelles que no havia aportat el mateix reclamant. A l'últim, en el punt 3r se l'informa sobre la finalitat dels tractaments efectuats de les seves dades personals.

A banda d'aquesta informació que el CAM ja li hauria facilitat en forma i termini, sembla que el punt de controvèrsia es refereix al lliurament de la documentació on constava tota aquella informació personal facilitada. Així, en l'escrit de reclamació la persona reclamant sosté que el CAM li hauria denegat reiteradament l'accés a les seves dades personals, mentre que el CAM addueix que *"no ha estat mai en l'ànim d'aquest Col·legi d'Advocats no atendre els requeriments del lletrat Sr. (...)doncs en*

Carrer Rosselló, 214, Esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

tot moment se li ha donat contesta als seus requeriments i se li ha facilitat la informació sol·licitada”.

Doncs bé, un cop analitzades les al·legacions d'ambdues parts, i la documentació aportada, cal concloure que el CAM va atendre adequadament el dret d'accés. En efecte, en el primer escrit de resposta del CAM, de data 11/10/2017, li va oferir a la persona aquí reclamant, a la vista que aquesta persona havia estat part en “assumpes contenciosos”, la possibilitat de visualitzar aquests expedients en seu col·legial, assenyalant no obstant a continuació que *“en cas que, tot i així, interessi còpia i testimoni d'aquests documents, haurà d'assumir les despeses d'acord amb el previst a l'últim paràgraf de l'art. 28, apartat 3, ja referit anteriorment”*, en al·lusió al previst al RLOPD.

La proposta formulada pel CAM en el seu escrit no es pot considerar una desatenció del dret d'accés ni un compliment parcial de la normativa aplicable, ja que, deixant de banda la voluntat de compliment explícita que es desprèn del seu escrit de resposta, l'art. 29.2 del RLOPD contempla la possibilitat de fer efectiu el dret d'accés en el termini de deu dies següents a la resolució estimatòria de la sol·licitud d'accés, com segueix: *“Si la sol·licitud és estimada i el responsable no acompanya la seva comunicació amb la informació a què es refereix l'article 27.1, l'accés s'ha de fer efectiu durant els deu dies següents a la comunicació esmentada”*. Al respecte, consta que el 17/10/2017 el CAM va notificar la seva resposta a l'ara reclamant, qui no va formular cap manifestació fins el 31/10/2017, quan va demanar *“me facilite el presupuesto de los costes a los que se alude en el acuerdo del colegio de fecha 11 de octubre de 2017, y se me entregue, sin más demora, subterfugio o maquinación, el contenido íntegro de toda la documentación solicitada”*, petició que fou contestada pel CAM en data 13/11/2017, i en la mateixa data se li va enviar per correu electrònic tota la documentació encriptada, a l'espera que l'aquí reclamant contactés amb el CAM a fi de facilitar-li la contrasenya que permetés l'accés. Segons ha acreditat el CAM -com després es detallarà-, la persona reclamant ja no va efectuar cap altra manifestació, i va acudir a l'Autoritat amb la reclamació que aquí es resol.

En relació amb l'advertiment efectuat pel CAM sobre el cost del servei, no es pot considerar contrari al previst a la LOPD i RLOPD aplicables, ni es pot inferir tampoc una suposada voluntat del CAM d'eludir la seva obligació. D'entrada, és una opció que expressament recull l'art. 28.3 RLOPD, el qual preveu al paràgraf 2n la possibilitat que el responsable del fitxer imposi a l'afectat –ara reclamant- l'assumpció de les despeses derivades del sistema escollit per aquest per fer efectiu el dret d'accés quan aquest sistema impliqui un cost desproporcionat: *“si el responsable ofereix un procediment per fer efectiu el dret d'accés i l'afectat exigeix que aquest dret es materialitzi a través d'un procediment que impliqui un cost desproporcionat, quan el procediment ofert pel responsable produeix el mateix efecte i garanteix la mateixa seguretat, les despeses derivades de la seva elecció han d'anar a càrrec de l'afectat”*. En segon lloc, del document núm. 7 aportat pel CAM, corresponent a un certificat emès per la secretària de la Junta de Govern del Col·legi, sobre el testimoni en suport digital dels expedients lliurats al reclamant (en puritat, posats a la seva disposició), es desprèn que les dades personals de l'ara reclamant figuren en un total de 20 expedients, més en un darrer document, per la qual cosa es considera

Carrer Rosselló, 214, Esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

raonable que, atès el volum de documentació a lliurar, el Col·legi oferís inicialment a l'ara reclamant la possibilitat de visualitzar aquests 20 expedients a la seu col·legial. Aquesta és una opció expressament prevista a l'art. 15.2 LOPD, el qual estableix que: *"la informació es pot obtenir mitjançant la mera consulta de les dades per mitjà de la visualització"*, i en sentit idèntic es pronuncia l'art. 28.1.a) RLOPD. I en tot cas el CAM no es negava a fer efectiu el dret d'accés en els termes indicats per l'ara reclamant (*"en cas que, tot i així interessi còpia i testimoni d'aquests documents, haurà d'assumir les despeses...."*), en compliment de l'art. 28.1 RLOPD.

Com s'ha avançat, sembla que a hores d'ara no s'hauria fet efectiu encara el lliurament de la documentació controvertida, però tal circumstància no seria imputable al CAM. En aquest sentit, entre la documentació aportada pel CAM figura com a document núm. 4 un correu electrònic enviat a l'ara reclamant en data 13/11/2017 a les 13:51 hores a l'adreça electrònica consignada per aquest ((...)(...)), en el qual la secretària de la Junta de Govern del CAM l'informa que, per tal de donar compliment al seu escrit de data 31/10/2017, i per tant lliurar-li la documentació sol·licitada a l'efecte de fer-li efectiu el dret d'accés, se li enviarà un altre correu i a través del sistema de tramesa d'arxius o la plataforma WeTransfer tindrà accés al testimoni dels documents sol·licitats, als quals podrà accedir a través d'una contrasenya que se li facilitarà un cop rebut el correu de l'ara reclamant de confirmació. El CAM també ha aportat com a document núm. 5 el report indicatiu de l'efectiu enviament i recepció d'aquest correu per l'ara reclamant, i com a document núm. 6 el report indicatiu de l'enviament a l'adreça electrònica indicada per l'ara reclamant del correu electrònic remès pel Col·legi, que conté un enllaç de descàrrega dels documents sol·licitats, i on se li reitera que envii un correu per tal que el Col·legi li faciliti la contrasenya necessària per descarregar els arxius. El sistema WeTransfer permet descarregar els arxius durant un termini, que en el cas concret i segons figura en el correu que el CAM va rebre des d'aquesta plataforma finalitzà el 20/11/2017, data en què els arxius s'eliminen d'Internet i per tant la persona destinatària ja no els pot descarregar. Doncs bé, el CAM ha manifestat que no ha rebut cap comunicació posterior de l'ara reclamant sobre aquesta qüestió, tret de la derivada del trasllat de la reclamació en el marc del present procediment, iniciat amb la reclamació dirigida el 02/12/2017 a l'AEPD, i rebuda en aquesta Autoritat el 22/01/2018.

Així les coses, procedeix desestimar la reclamació, atès que el CAM ha acreditat haver donat resposta a la sol·licitud d'accés formulada per l'ara reclamant, en sentit estimatori, i haver posat a la seva disposició la documentació on figuraven les seves dades personals.

4.- Tot el que s'ha indicat en el fonament de dret anterior no evita constatar aquí que la persona reclamant segueix tenint dret a accedir a les seves dades personals que figurin en els fitxers dels quals el CAM és responsable, i en concret i pel que ara interessa, a obtenir còpia dels documents on aquelles dades hi figurin, és a dir tots aquells documents que el CAM havia posat a la seva disposició però que no es van lliurar per les circumstàncies ja esmentades.

En efecte, des del 25/05/2018 resulta plenament aplicable la regulació del dret d'accés continguda a l'RGPD, de manera que cal estar al que disposa l'art. 15 de

Carrer Rosselló, 214, Esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

l'RGPD, precepte que consagra el dret de tota persona a que el responsable del tractament (aquí, el CAM) faciliti una còpia de les dades objecte de tractament, si bé preveu la possibilitat de percebre un cànon raonable basat en els costos administratius, en cas de remetre una segona còpia amb posterioritat al lliurament de la primera (art. 15.3 RGPD). Aquest precepte s'ha de posar en connexió amb l'art. 12.5 de l'RGPD, en el qual es fixa la regla que la informació facilitada en virtut del dret d'accés serà a títol gratuït, si bé permet cobrar un cànon raonable o negar-se a facilitar l'accés, quan la sol·licitud sigui manifestament infundada o excessiva, especialment degut al seu caràcter repetitiu. I en relació amb la forma o canal per fer efectiu el dret, l'RGPD potencia clarament que es faci per mitjans electrònics (considerant 59).

Així les coses, tot i reiterar que el CAM va actuar de manera ajustada a la normativa aplicable, davant la nova configuració que fa del dret d'accés l'RGPD més favorable a les persones interessades i per celeritat procedimental, es considera procedent requerir el CAM per tal que en el termini màxim de 10 dies faciliti l'accés als documents controvertits, tenint en compte el que s'ha indicat en aquest fonament de dret.

Per tot el que s'ha exposat,

RESOLC

Primer.- Desestimar la reclamació de tutela formulada pel Sr. (...) contra l'Il·lustre Col·legi d'Advocats de Mataró, sens perjudici de l'assenyalat al fonament de dret quart.

Segon.- Notificar aquesta resolució a l'Il·lustre Col·legi d'Advocats de Mataró i a la persona reclamant.

Tercer.- Ordenar la publicació de la Resolució al web de l'Autoritat (www.apd.cat), de conformitat amb l'article 17 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre.

Contra aquesta resolució, que posa fi a la via administrativa d'acord amb els articles 26.2 de la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades i 14.3 del Decret 48/2003, de 20 de febrer, pel qual s'aprova l'Estatut de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, les parts interessades poden interposar, amb caràcter potestatiu, recurs de reposició davant la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, en el termini d'un mes a comptar de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb el que preveu l'article 123 i següents de la Llei 39/2015 o bé interposar directament recurs contenciós administratiu davant els jutjats contenciosos administratius de Barcelona, en el termini de dos mesos a comptar de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb els articles 8, 14 i 46 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.

Igualment, les parts interessades poden interposar qualsevol altre recurs que considerin convenient per a la defensa dels seus interessos.

Carrer Rosselló, 214, Esc. A, 1r 1a
08008 Barcelona

La directora,

M. Àngels Barbarà i Fondevila

Barcelona, (a la data de la signatura electrònica)